

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **M. T., spol. s r. o., Bratislava**, C., X. Bratislava, IČO: X., proti žalovanému: **F. V., s. r. o., K.**, 040 15 Košice – Šaca, IČO: X., zastúpenému Ing. V. K., L., 040 15 Košice – Šaca, **o zaplatenie 1 405,84 Eur (42 352,20 Sk) s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 34Cb/178/2006, na dovolanie žalovaného proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach zo dňa 21. apríla 2008 č. k. 2 Cob/144/2007-222, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Košiciach zo dňa 21. apríla 2008 č. k. 2 Cob/144/2007-222, ako aj uznesenie Okresného súdu Košice II zo dňa 7. mája 2008 č. k. 34 Cb/178/2006-137 **z r u š u j e** a vec vracia súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Prvostupňový súd napadnutým uznesením žalovanému neustanovil zástupcu z radov advokátov na zastupovanie v konaní. Z odôvodnenia vyplýva, že žalobca si uplatnil pohľadávku voči žalovanému z titulu nezaplatenia nájomného za oceľové fľaše, ktoré žalobca vyúčtoval faktúrami č. 1090392174 zo dňa 5. apríla 2000 a č. 1090701706 zo dňa 3. júla 2002 v úhrnnej sume 42 352,20 Sk. Žalovaný požiadal súd o ustanovenie právneho zástupcu z radov advokátov bez uvedenia dôvodu. Dňa 19. októbra 2005 prvostupňový súd rozhodol o nepriznaní oslobodenia žalovaného od súdnych poplatkov. Toto rozhodnutie krajský súd ako súd odvolací potvrdil uznesením č. k. 1 Cob /137/2005-99 zo dňa

30. januára 2006. Pri rozhodovaní o žiadosti žalovaného o ustanovenie právneho zástupcu z radov advokátov vychádzal súd zo skutočnosti, že u neho nie sú vzhľadom na uznesenie Krajského súdu v Košiciach č. k. 1 Cob/137/2005-99 z 30. januára 2006 predpoklady pre oslobodenie od súdnych poplatkov a z doterajšieho priebehu konania, charakteru sporu a z podaní, ktoré žalovaný doteraz v konaní urobil, vyplýva, že je schopný uplatňovať svoje práva pred súdom aj sám, a teda na ochranu jeho záujmov nie je potrebné ustanoviť zástupcu z radov advokátov.

Proti tomuto rozhodnutiu podal žalovaný odvolanie. Odvolací súd sa stotožnil s názorom súdu prvého stupňa, a to najmä z dôvodu, že nepovažoval za splnené zákonné podmienky pre ustanovenie zástupcu z radov advokátov na zastupovanie v konaní. Rozhodol tak i napriek tomu, že súd prvého stupňa uznesením zo 16. novembra 2007 č. k. 34 Cb/178/2006-209 priznal žalovanému oslobodenie od platenia súdnych poplatkov. Odvolací súd dospel k záveru, že v danom prípade nie je potrebné ustanoviť žalovanému zástupcu z radov advokátov na ochranu jeho záujmov, čo konštatoval i Najvyšší súd SR vo svojom rozhodnutí z 3. januára 2008 č. k. 2 Ndob 1/2008-212.

Proti tomuto rozhodnutiu podal žalovaný v zákonom stanovenej lehote dovolanie podľa ust. § 240 ods. 1 O. s. p. s odkazom na ustanovenie § 237 písm. f/ O. s. p. Uviedol, že nie je zastúpený v dovolacom konaní advokátom a navrhol odstránenie tejto prekážky postupom súdu podľa ust. § 30 O. s. p. Namietal, že postupom a rozhodnutiami súdov boli porušené jeho základné práva na spravodlivé prejednanie veci a právo na účinný a efektívny opravný prostriedok. Skutočnosť, že spĺňa predpoklady pre oslobodenie od platenia súdnych poplatkov, nesporne vyplýva z uznesenia Okresného súdu Košice II č. k. 34Cb/178/2006 zo 16. 11. 2007 a konštatovania oboch súdov, že splnomocnený zástupca žalovaného je dostatočne spôsobilou osobou na riadne zastupovanie, nemá oporu v zákone, pretože Občiansky súdny poriadok nedáva súdu právo posudzovať takúto spôsobilosť. Ak splnomocnený zástupca dospeje k názoru, že jeho znalosti a skúsenosti už negarantujú dostatočnú ochranu práv účastníka, a preto požiada o pridelenie právneho zástupcu ex off, za splnenia ďalších zákonných podmienok by mal súd jeho žiadosti vyhovieť. Navrhol preto, aby dovolací súd uznesenie súdu prvého stupňa, ako aj odvolacieho súdu zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania, skúmal, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento mimoriadny opravný prostriedok prípustný.

Podľa § 236 ods. 1 O. s. p., dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, len pokiaľ to zákon pripúšťa. Podmienky prípustnosti dovolania smerujúceho proti uzneseniu odvolacieho súdu sú upravené v § 237 a § 239 O. s. p.

Dovolanie je všeobecne prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu z dôvodov taxatívne vymedzených v ustanovení § 237 písm. a/ až g/ O. s. p.

Žalovaný namietal, že mu postupom súdu neustanovením právneho zástupcu z radov advokátov bola odňatá možnosť konať pred súdom, čo zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O. s. p.

Podľa § 30 O. s. p., účastníkovi, u ktorého sú predpoklady, aby bol súdom oslobodený od súdnych poplatkov, ustanoví sudca alebo poverený zamestnanec súdu na jeho žiadosť zástupcu z radov advokátov, ak je to potrebné na ochranu jeho záujmov. O tejto možnosti súd účastníka poučí.

Ako vyplýva z obsahu spisu, v priebehu odvolacieho konania žalovaný vzniesol námietku zaujatosti sudcov odvolacieho súdu, za čo mu bola uznesením uložená povinnosť zaplatiť súdny poplatok. Následne podaním zo dňa 22. augusta 2007 požiadal o oslobodenie od súdnych poplatkov a na výzvu súdu aj doložil relevantné doklady. Okresný súd Košice II uznesením zo dňa 16. novembra 2007 č. k. 34 Cb/178/2006-209, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 11. 12. 2007, priznal žalovanému oslobodenie od platenia súdnych poplatkov. Stalo sa tak skôr, než odvolací súd rozhodol o odvolaní žalovaného proti uzneseniu súdu prvého stupňa, ktorým nevyhovел žiadosti žalovaného o ustanovenie zástupcu z radov advokátov. Napriek tomu odvolací súd toto uznesenie potvrdil s odôvodnením, že nie je potrebné ustanoviť žalovanému zástupcu z radov advokátov na ochranu jeho záujmov.

S prihliadnutím na skutočnosť, že žalovanému súd priznal oslobodenie od platenia súdnych poplatkov a žalovaný je v konaní zastúpený zvoleným zástupcom, ktorý nemá právnické vzdelanie, dovolací súd dospel k záveru, že v prejednávanej veci boli splnené

zákonné podmienky pre ustanovenie zástupcu z radov advokátov v zmysle cit. ustanovenia § 30 O. s. p. Ak napriek tomu súdy jeho žiadosti nevyhoveli, týmto postupom odňali žalovanému možnosť konať pred súdom.

Na základe uvedeného, dovolací súd podľa ustanovenia § 243b ods. 1, 2 O. s. p. uznesenie odvolacieho súdu, ako aj uznesenie prvostupňového súdu zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie prvostupňovému súdu za účelom ustanovenia zástupcu z radov advokátov, ktorý bude žalovaného zastupovať v dovolacom konaní vo veci samej.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 29. mája 2009

**JUDr. Zuzana Ď u r i š o v á, v. r.
predsedníčka senátu**

Za správnosť vyhotovenia: M.